

Reykjavík, 13. september 2019

Efni: Umsögn um drög að reglugerð um leyfi til reksturs báta í farþegaflutningum

Samtök ferðaþjónustunnar (samtökin) hafa fengið drög að reglugerð um leyfi til reksturs báta í farþegaflutningum til umsagnar og vilja koma nokkrum ábendingum á framfæri. Samtökin þakka ráðuneytinu fyrir að gefa SAF kost á að koma ábendingum á framfæri áður en reglugerðardrögin verða sett í opið umsagnarferli.

Að gefnu tilefni telja SAF rétt að rifja upp að drög að sambærilegri reglugerð voru send til umsagnar haustið 2018 en þá gerður samtökin alvarlegar athugasemdir við skort á samráði. Að nokkru hefur verið tekið tillit til ábendinga sem samtökin komu á framfæri á fyrri stigum en þó telja samtökin að viðhafa hefði mátt meira samráð um efnisatriði fyrirbyggjandi reglugerðar.

Eins og fram kom í umsögn SAF haustið 2018 telja samtökin mikilvægt að við undirbúning setningar laga eða stjórnvaldsfyrirmæla eigi sér stað virkt samtal og samráð við þá sem fyrirmæli munu beinast að. Sé það gert er unnt að tryggja að allar nauðsynlegar upplýsingar um starfsemi og eðli hennar liggi fyrir og þar með auka líkur á að þær leiðir sem valdar eru til að ná tilteknum markmiðum verði ekki óhóflegar eða úr samræmi við tilefnið. Einungis undir slíkum kringumstæðum er hægt að tryggja skilning og sátt sem stuðlar að því að hægt verði að vinna á skilvirkan hátt að viðeigandi markmiðum. Að sama skapi þjónar slíkt samtal þeim tilgangi að upplýsa hagsmunaaðila í tíma um þær breytingar sem kunna að vera í farvatninu og gera þeim þannig unnt sér að takast á við breyttar aðstæður í starfseminni. Að mati SAF ætti þetta sjónarmið að vega sérstaklega þungt í tilviki ferðaþjónustu þar sem skipulagning, markaðssetning og sala á ferðaþjónustu á sér jafnan stað með löngum fyrirvara.

Hvað varðar einstaka efnisgreinar fyrirbyggjandi reglugerðardragna vilja samtökin koma eftirfarandi ábendingum á framfæri:

Um 5. gr.

Í 3. mgr. 5. gr. er lagt upp með að kveðið verði á um skyldu rekstraraðila til að kaupa váttryggingu vegna tjóns sem hljótast kann í starfseminni. Það vekur sérstaka athygli SAF að ætlunin er að gera þá kröfu að tryggingin verði keypt af tryggingafélagi sem hefur starfsleyfi hér á landi. Í þessu samhengi leyfa samtökin sér benda á að tryggingafélög sem hafa starfsleyfi innan EES-svæðisins geta selt þjónustu sína í öðrum aðildarríkjum að undangenginni tilkynningu til fjármálaeftirlits í heimalandi. Í því ljósi er krafan sem ætlunin er að gera ekki aðeins íþyngjandi gagnvart frelsi rekstraraðila til að velja sér gagnaðila í samningum um váttryggingar heldur vakna einnig spurning um hvort krafan samræmist ákvæðum EES-samningsins um frjáls þjónustuviðskipti. Hið minnsta er ljóst að krafan mun takmarka verulega tæk ferðaþjónustufyrirtækja til að sækjast eftir hagstæðum kjörum á tryggingum og þar með takmarka samkeppni á váttryggingamarkaði.

Um 6. gr.

Í 1. másl. 3. mgr. 6. g. er kveðið á um að starfsleyfi megi gefa til fimm ár í senn. Samtökin eru þeirrar skoðunar að gildistími starfsleyfa eigi almennt að verða ótímabundinn nema unnt sé að færa sterkt rök fyrir hinu gagnstæða. Hafa ber í huga að endurnýjun starfsleyfis framkallar umstang og kostnað í rekstri fyrirtækja. Rétt er að benda á að um þessar mundir vinnur OECD að samkeppnismati á ferðaþjónustunni. Hefur fulltrúi OECD gefið til kynna að tíðni krafna um starfsleyfi sé verulega há á Íslandi. Samtökin sjá því ekki þörf fyrir tímabindingu starfsleyfis í ákvæðinu og telja eðlilegra að brugðist verði við með því að gera skipulagsbreytingar á eftirliti með starfseminni. Samandregið telja samtökin um afar íþyngjandi ráðstöfun að ræða og fara fram á að þörf fyrir tímabindingu starfsleyfis verði rökstudd ítarlega eigi hún fram að ganga.

Um 12. gr.

Í 2. másl. 1. mgr. 12. gr. er kveðið á um að farþegabátar í strandsiglingum skuli vera að lágmarki 12 metrar að mestu lengd. Samtökin benda á að undir skilgreininguna falla nokkuð margir bátar og þ. á m. svokallaðir RIB-bátar. Þá benda samtökin á að þegar bátar eru 12 metrar eða lengri er gerð krafa um að vélstjóri starfi um borð en sú krafa á engan veginn við í tilfalli RIB-báta sem eru búnir utanborðsmótörum.

Í 2. mgr. 12. gr. er fjallað um farsvið. Í því samhengi benda samtökin á öldukort Vegagerðarinnar frá janúar 2018 sem nota má til viðmiðunar. Samtökin leggja til að almennt farsvið farþegabáta samkvæmt fyrirbyggjandi reglugerð miðist við 15 mílur frá *næstu höfn* í stað brottfararhafnar eins og fram kemur í gildandi skilgreiningu á tímabundnu farsviði.

Samtökin fara fram á að eiga fund með samgönguráðuneyti um efni fyrirbyggjandi umsagnar og útfærslu umræddrar reglugerðar.

Samtökin áskilja sér rétt að koma frekari ábendingum á framfæri á síðari stigum ef tilefni gefst til.

Virðingarfyllst
f.h. Samtaka ferðaþjónustunnar

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gunnar Valur Sveinsson', written in a cursive style.

Gunnar Valur Sveinsson